

Latweefch u Awises.

Nr. 36. Zettortdeena 8tā September 1838.

F a u n a s s i n n a s .

No Suhres pusses. Slawehts Deewam! nu atkal pebz ilga laika mihla faulite spihd un semmes kohpeji favus lauka darbus, kas zaur to flapju gaisu aiskaweti, warr padarriht. — Gan drihs 2 mehnescchi buhs, ka muhsu pussen ik neddelas leetus lije. Dauds plawas pavissam appalsch uhdena bij, ko taggad tik dabbuja plaut; un kas arri jaw isgahjuschā mehnescchā plahwuschi, nulle wehl to feenu wahke. Nudsus ar neddelas gallu gan beigs fakohpt, ja Deews tik fausu gaisu dohs; bet pulks wahrpas effoht isdihguschas. —

Tann̄ neddelā no 8tā lihds 13tu schi mehnesccha, schē wiss apkahrt zauru deen' un nakti tā stipri lije, ka wirfs zellu uhdens straumēs skrehje. Muhsu Wente zehlehs un zeldamees zehlehs — lihds sesdeen tai 13tā prett walkaru jaw pahre krasseem gahje. — Nu bija pluhdi, ka daschu pawassari tahdi ne irr bijuschi! Uhden pahnehme wissas muischas plawas, wissus laukus lihds pat muischas dahrseem, un tā padarrija muhsu widdu kas sems un klajs irr, par leelu esaru. Swehdeen (14tā August) gan wairs ne lije un faule karsti speede — bet uhden arween wehl jo augustaki zehlehs. Klussā prahā scho Deewa brihnumu usluhkojam, un simaggas no-puhtas wissu firdis nahze, redsoht, kad leelu pulku feenu un tuhkfloscheem rudsu kuhlus, tā ka pawassarā leddu, ahtra Wentes straume garram mums us leiju nesse. Muhsu Wente-neeki — to redseht, ka schee ohtrā pussen maktigi puhlejabs, kattram firds eeschehlojabs. Kā ween kattris warreja, gan favas laiwinas, gan arri braufschus ar firgeem rudsu kuhlus, ko ir scheem uhden draudeja aibraut, no lauka us augustakahm pakalnehm, kas wehl ne bij appluhduschas, nowedde. — Lai nu gan winnu lab-

biba ismirkuse; tad tomehr Deewam gohds jadohd, kas wimneem schehligi isglahbt palih-dsejis, ka uhden ne ko aishnest dabbujis; — kā dsird, zittur uhden leelus platschus us laukeem nophohs effoht. Ohtrdeen (16tā August) uhden sahje krist, un treschdeen gan drihs wiss jaw atkal bij nosfrehjis. —

Pateesi, ilgi peeminna ms gads irr schis gads! — Nabbaga lautini jaw daschas behdas zeetuschi, kad wassaras widdū lohpini ar mutsehm lohti firge. Pebz tam atkal tas flapjais gaif, tee leeli pluhdi itt sliktu plaujamu laiku padarrijuschi, ka jaw preefschan baddu noprast warr. Wissi smaggi nophohschahs: „Ak Deews! Ak Deews! kā nu pahrtiksim, kā favus lohpinus nahkamā seemā iswilf-sim! — Seens, kas arri naw no uhdena aishnests, tas pats irr woi sapuis jeb ismitzis, ka lohpi tahdu tik par garru laiku ehō.“ — Gruhti laiki irr gan — ta hs novuhtas irr wissas patefas. Bet tomehr lai tai ta hs muhs ne darra famissuschus. Labbak pawehlesim tam Kungam wissas sawas behdas, un zerresim us winnu, tad winsch gan par mums gahdahs. Winna tehwa schehla-stiba gan sinnahs, ka mums schinni sliktā gad-dā palihdseht. Winsch ir to masumtinu un sliktu usturru svehrihs, ka wisseem Deews un ganna buhs. Ustizzesun tikkai Deewa un Je-hus Kristus schchlastibai, zerresun us winna paligu; — ta zerriba us winnu ne painett faunā. (Pahw. gr. us teem Reem. 5, 5.)

K. Hagenfeld, Suhres pagasta fohlmeisteris.

No Mag-Irbes zeema schodeen 3schā Sept. d. man fazzija, ka wiss juhmallis effoht pilns ar rudsu kuhleem un feenu. Juhrmalneeki rudsu kuhlus ar tihkleem sveijojoht ahrā. W. P.

Wahzseimmes awises irr kā peesprauftas ar sinnahm, kur un kā muhsu semmes waldineeks, Kungs un Keisars irr fagaidihts un ushaemts. Wahzeeschi ne sinn, kā winna teikt, flaweht un gohdaht; wissi brihnajahs pahr winna skai-stu augumu, mihligu firdi, gaischu prahstu un dewigu rohku. Winna augsta gaspascha bijusi Barvariju semmē Kreut meestinā bahdē, un flawehts Deewam winnas wesseliba effoht labbaka. Warr prast zit dauds augsti weesi no mallu mallahm fanahkuschi tai gohdu doht.

Itt wezzds Wahzeeschu notikkumu russlōs weens wahrds ar lohti leeleem bohktabeem drik-kehts, prohti tas wahrds Armin jeb Ehr-mann. Armins 9 gaddus pehz Kristus peeds. ar teem tobrihd maktigeem un warreneem Reemereem kaufchanās bijis un tohs mahzijis no Wahzeescheem bihtees. Winsch pirmais bijis kas scheem leelu flaru un gohdu zehlis; par to schim brihscham Wahzeeschi tam neween gribb ar driketeem bohktabeem pateikt, bet arri zaur zittu gobda-rahditaju. Winna mee-fas spehku un warru tee gribb eesihmeht zaur tam, ka tee paschu Arminu iszehrt no akmineem. Leels wihrs bijis no bildes spreest. Bildes-sihmes pamats jeb fundaments no akmina iszirsts irr 90 pehdas augsts, rumpis jeb no kahjahn lihds galwas 40 pehdas augsts, labbaja rohka ar sohbini kohpā 35 pehdas augstaki nedis galwa, sohbina dselse 22 pehdas garra. Tad nu schi peemmineschanas-sihme buhs 165 pehdas augsta — un kad ta weeta us kurren pamatu likkuschi patte 1246 pehdas augstaka nedis juhra — tad prohtams ka tahluscho brihnischku darbu jaw warrehs eeraudsiht. Treppes pamatak eetaishs uskahpt lihds Armina kahjas weetahm un 300 zilvekeem buhschoht kur ruhmes buht stahweht un kafku pazelt un brihnotees. —

Ehstreikeru semmes walsit Fiume pilstatā lautini leelas bailes redsejuschi. Kahdā wakkarā August mehnesi semme sahku lihgotees un trihzeht un drebbeht. Basnizas pulksteni pa-

schi no sewim swannijuschi, zilweki un ratti us eelahm krittuschi pee semmes, muhreem schirkbas eylehfahs, fuggi us juhrmalli taisijahs apgahstees. Schi semmes trihzefchana flawehts Deewam ahtri mittejusees. Ulri no Italias semmes raksta, ka weetahm semme kā gruhstian effoht gruhdufes. Pee Neapeles pilata ug-guns-wehmejs-kalns schāi gaddā effoht leelas ugguns leesmas isfittis un pēlnus un akminus isfpehris, kā brihnumis un bailes bijuschas redseht. — Suhdsahs tur lautini pahr aufstu laiku un ka weenumehr leetus libst.

Ehstreikeru Keisars schaf ruddens Tiroleru semmē bijis, no faiveem pawalstneekeem svehrestus prettim nemt. Awises isteiz ar kahdu mundeei tee apwilkti bijuschi, ar kahdu leelu gohdu tee to augstu weesi fagaidijschi un faneh-muschi Insprukkes pilstatā. Juhdses 16, man schkeet no Insprukkes irr pilstatinsch Hallein, kur sudraba un selta razzeji dsibwo. No scheem fanahkuschi wihti kohpā kahdā schenki us Insprukku eet, fataisidamees us to ar sti-preem dsehreneem un dantscheem. Muhsu semmes lautini arr proht pee dantscheem papehschus peefist, bet Tiroleru puifchi — es pats esim redsejis ar farahm azzim — kad tee sah kahju pee semmes zirst un swilpeht un rohkas plaukschkinahd tad kahdri aufis aiskriht un nodrebb wissds kaulos. Wihti labbu duhschu schenki fanehmuhschi un labbi ar dantscheem nophlejuschees, ne warredami wissi weenā weetā ruhmes dabbuht eet gulleht kahdā jaunā ehkā kas schenkim bijis blaßkam, wehl ne wisszaur gat-taws ar stuttehm nostuttehts. Gereibusi gal-wina, prahtinu isdsinnisi teem eedohd to padohmu daschas stuttes atnemt lai wairak ruhmes buhru gulleht. — Tliko dsillā meegā bij eekrittuschi te ehka sagruhfst un nositt 23 zilwekus. — Ja sahtibas beedri buhtu bijuschi, kas sinn woi buhtu tā notizzees?

Wahzseimme schehlojahs pahr fliktu gaddu. Leetus tur arri labbibu maitajis. To paschu bild no Calenderu semmes. Rihdseneeki pahr to gan ne raudahs.

Teesas flubbinaschanas.

Tee tschiggani Zehze un Zurre, no kurreem pirs
mais sudraba biskeri par 8 rubl. 57½ kap. fudr., un
ohtrs seewischku mehteli par 10 rubl. 56½ kap. fudr.
pee ta nelaika Grendes meldera, Stubbe, eekihlas-
juschi, tohp, talabb ka winnu mahjas-weeta now
sinnama, zaur scho usaizinati, sawas augschä pee-
minnetas kihlas libds 10tu Oktober f. g. pee Lufku-
mes aprinka teesas isnemt; zittadi schihs leetas, us
wianu rehkinuma, tai deenä pehz tam wairalfoh-
litajeem scheit tiks pahrdotkas. Lufkunes aprinka
teesa, 26ta August 1838. 3

(S. W.)

(Nr. 890.)

Brinden, assefseers.

Sekretehrs Paul.

Us pawehleschanu taks Beiserikas Majesteetes,
ka Patvaldineeka wissas Kreewu Walstid ic. ic. ic.,
tohp no Wezz-Saules pagasta teesas wissi tee, kam
kahdas taisnas prassischanas buhtu pee ta Wezz-Sau-
les fainneeka Untin Mahrtin, pahr kurru mantu
konkurse spreesta, usaizinati, pee saudechanas fa-
was teesas libds 17tu September 1838 pee schihs
teesas peeteiktees, sawas prassischanas peedoh, un
kad sagaidiht ko teesa spreedihs. Wezz-Saules pa-
gasta teesa, 6ta August 1838.

Matschmir Mahrtin, peefehdetais.

C. Sternfeld, pagasta teesas frihweris.

Wissi tee, kam kahdas taisnas prassischanas pee
ta Sprigaulumuischas (Wilhelminenhof) fainneeka
Kuhlu Kaspera buhtu, pahr kurru mantu nespē-
zibas deht, konkurse nospreesta, tohp zaur scho usaiz-
inati, libds 24tu September 1838 pee schihs pa-
gasta teesas peeteiktees, ar to draudechamu, ka weh-
lak neweens wairs ne taps peenemits un saudehs
sawu teesu. Krohna Behrsmuischas pagasta teesa,
27ta August 1838.

(L. S.) J. Gauratneek, peefehdetais.

(Nr. 499.) Teesas frihweri paligs Heinr. Müller.

Wissi tee, kam kahdas taisnas prassischanas pee
taks astahtas mantas ta nomirruscha Langschedes
fainneeka Indrik Preeden buhtu, tohp usaizinati,
libds 7tu Oktober f. g. pee schihs pagasta teesas pee-
teiktees, zittadi neweens wairs ne taps Klausichts.

Langschedes pagasta teesa, 12ta August 1838. 1

(L. S.) ††† Indrik Sahger, pagasta wezzakais.

(Nr. 13.) C. W. Johnson, pagasta teesas frihweris.

Wissi parradu beweji un nehmeji ka arridsan mans-
tineeli ta nelaika Leelas Behrses muischas fungo
Nikolai Rennhausen, tohp usaizinati, libds 20tu Sep-
tember f. g. pee Leelas Behrses pagasta teesas pee-
teiktees, jo wehlak neweens wairs ne taps Klausichts;
ar to pamahzischamu, ja tee parradu nehmeji noliktā
terminā ne peeteiktees, schee pehzak ar dubbultu
maksu tiks apstrahpeti. Leelas Behrses pagasta
teesa, 22trå August 1838. 2

Ruhje Jakob Neuborf, pagasta wezzakais.
(Nr. 78.) Carl Beitler, pagasta teesas frihweris.

No Firk - Uffites pagasta teesas teek wissi tee,
kam kahdas taisnas parradu prassischanas pee teem
no mahjahmi islikleem Firk - Uffites fainneekem
Muhrneelu (Wohlu) Janna Steppin un Dutschu
Lankup Janna Dutsch, lä arri pee taks atlisku-
schas mantas ta nomirruscha Firk - Uffites fainneeka
Lankupu Frix Lankup buhtu, pahr kurru mantahm
inventariuma - truhkunia, magasihnes un zittu par-
radu labbad konkurse spreesta, usaizinati, diwu meh-
neschu starpā, prohti libds 8tu Oktober f. g. kas
par to weenigu un isfiehgschanas terminu nolikts,
woi paschi, woi zaur weetneekeem, kur tahdi pee-
nemmami, pee schihs pagasta teesas peeteiktees, un
sagaidiht ko teesa pehz likkumeem spreedihs. To
buhs wehrā lilt! Firk - Uffites pagasta teesa, 8ta
August 1838. 1

††† Janne Reisupp, peefehdetais.
(Nr. 24.) Skrey, pagasta teesas frihweris.

Wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prassischas-
nas pee teem Wirkus muischas fainneekem Ruschu
Janna, Uwohtinu Janna un Wehrpu Inga buhtu,
pahr kurru mantahm parradu un mahju truhzibas
deht konkurse spreesta, tohp usaizinati, wisswehlak
libds 15tu Oktober f. g. pee Wirkumuischas pagasta
teesas peeteiktees, jo wehlak neweens wairs ne taps
Klausichts. Wirkus pagasta teesa, 20ta August
1838. 1

(S. W.) ††† Frix Leinaht, pagasta wezzakais.

(Nr. 80.) J. C. Freyberg, pagasta teesas frihweris.

No Kalnamuischas pagasta teesas tohp wissi tee,
kam kahdas taisnas parradu prassischanas buhtu pee
teem Kalnamuischas fainneekem Leelu Paugulu
Krischjahnna Brilk un Masu Paugulu Krischjahnna
Kenzler, pahr kurru mantahm parradu deht konkurse
spreesta, usaizinati, libds 2tru November f. g. ar

zawahm prassishanahm pee schihb teesas peeteiktees,
jo wehlak neweens wairb ne taps klaushts. Kalna-
muischhas pagasta teesa, atrå September 1838. 3
†† Janne Reiter, peefehdetas.

(Nr. 128.) F. Bluhmann, pagasta teesas skribweris.

Sittas fludbinaschanas.

Dohbeles meestā dsihwbodams Kaufmannis Schmidt zaur scheem wahrdeem wissus mantineekus un montabnehejus tahs ne fenn pee winna nomirs ruschhas atraitnes Elisabeth Röster dsummuse Schlüter usazina, 6 neddelu starpā no appalsch rakstas deesnas, tas irr lihds imu Oktobera deenu f. g. pee wins na pessazzitees, tahs nelaikas mantu prett atlihdse naschanu tahs ihres aplohpshanas - un paglabba shanas = naudas un kas wehl zittadi tai nelaikai par labbu buhtu isdohts - prettim nemt, ar to pamahjischanu, ka ja neweens kā mantineekus tahs gan masas atskatas mantas ne peeteiktohs, to paschhu pehz nolikta termina, wairaksohlitajeem pahrohs, lai tahdā wihsē Kaufmann Schmidt lungam rohkā nahku, kas tam no tahs nelaikas prassht kriht.

Dohbeles meestā tai 15tā August 1838.

Meesta = preeskchneeks Horst.

Zaur scho teek sinnamu darrichts, ka tas lihds schim Auzählwē ne turrehts tirgus scho gadd un arri nahla mōs gaddōs krusta paugstinaschanas deenā (tai 14tā Septbr.) tai pee Auzählwes peederrigā Uppesmuischā tiks turrehts. Scho gadd muiitu ne nemis. (Nr. 37.) Lihwes Behrse, 18tā August 1838.

Rundales muischā warr labbi isdedsinatus dalksticus par 12 fudr. rubleem un par 8 rubleem tuhilstohschu dabbuh. Pirzeji tohp luhgki, Rundales pilli pee muischas kunga Trampedach peeteiktees.

Rigas zeenigs mahzitajis Trey mannim atsuhlijis pahrdoh: Luttera masu katkismu ar 4 peeliktm meem: prohti I peel. No tahni debbesu walstibas atflehgahm. II peel. Grehtu suhdsefchanas. III peel. Rahdas grahmatas bihbelē? IV peel. Pahr swet-deenahm un swetkleem.

Schāi grahmatinā 24 lappas; papihru wahkā eeseeta ta maksā 5 kap. fudr. Gan lohti lehta nauda, talabb zerreju kā pirzeji ne truhls.

W. Pantenius,
Zelg. Latv. rihta mahzitajis.

Naudas, labbibas un prezzi tirgus us plazzi. Rihgā tanni 29tā August 1838.

Sudraba naudā. Rb. Rp.		Sudraba naudā. Rb. Rp.	
3 rubli 53½ kap.	papihru naudas geldeja	I	—
5 —	papihru naudas . . . —	I	40
1 jauns dahlderis	. . . . .	I	32
1 puhrs rudsu	. . . tappe malsahts ar	I	50
I	kweeschu	2	80
I	meeschu	I	5
I	meeschu - putraimu	I	50
I	ausu	I	60
I	kweeschu - miltu	3	80
I	bihdeletu rudsu - miltu	2	—
I	rupju rudsu - miltu	I	50
I	firnu	I	50
I	linnu - sehklas	2	—
I	linnepu - sehklas	I	50
I	linneau	I	5
I pohts lannepu		tappe malsahts ar	
I — linnu labbakas surtes		— 90	
I — — — — —		2 —	
I — — — — —		I 80	
I — tabaka		— 65	
I — bselses		— 75	
I — sveesta		2 40	
I — muzzā filku, preeschu muzzā		8 —	
I — — wihschnu muzzā		8 30	
I — farkanas sahls		6 30	
I — rupjas leddainas sahls		5 —	
I — rupjas baltas sahls		4 50	
I — smalkas sahls		4 30	
50 grashci irr warra jeb papihres rublis un warea nauda stahw ar papihres naudu weenā malsā.			

Brihw briķeht.

No juhymallas-gubernementu augstas valdischanas pusses: Hofraht von Braunschweig, grahm, pahrluhkotaīs,

No. 373.